

Visie Document – Voeding Leeft

Voeding Leeft streeft naar een groter bewustzijn van de kracht van Voeding. Voeding Leeft neemt voeding - in de breedste zin - serieus en laten mensen zelf ervaren wat eten met hen doet. Voeding is immers zo veel meer dan eten.

Voeding Leeft gelooft dat veel chronische ziektes om te keren of te voorkomen zijn met voeding en leefstijl. Wij helpen kennis over voeding in relatie tot gezondheid te vergroten door te innoveren en te delen, samen met anderen. Voeding Leeft inspireert, prikkelt en beweegt individuen en systemen. Wij werken met mensen die anders durven te denken. Mensen met een open blik, die positief zijn en niet geloven in 1 waarheid.

Voeding Leeft draagt bij aan levensgeluk van individuen en vermindering van maatschappelijke kosten. Juist in de gezondheidszorg vinden wij het belangrijk dat voeding een serieuze plek krijgt en dat mensen weten wat hen vult en wat hen echt voedt. Veel chronische aandoeningen zijn immers het gevolg van een westers eetpatroon en de oplossing ligt ook vaak bij voeding in de context van een algehele leefstijlverandering. Daar moet verandering in komen.

Wij zijn toekomstgericht, praktisch en realistisch. Onze droom? Dat voeding een serieuze plek heeft in relatie tot gezondheid en met de juiste kwaliteit van product en de mens. 'Als dat geslaagd is, zijn wij niet meer nodig'.

Voeding Leeft wil het bewustzijn over voeding en de impact die voeding op ons leven, ons gevoel van welzijn en vitaliteit heeft vergroten. Voeding Leeft doet dit met initiatieven en projecten voor doelgroepen werkzaam op het terrein van voeding, welzijn en gezondheidszorg.

Dat voeding een positief effect kan hebben op de gezondheid wordt breed onderkend. Gezondheid en ziekte zijn niet los van elkaar te zien en voeding heeft dan ook tevens effect op ziekte. Vaak wordt nog gekeken naar welke voeding goed is voor alle mensen. Maar de verschillende aandoeningen die mensen hebben, maken het van belang daarin te differentiëren. Dit gebeurt nog te weinig.

Een van de thema's waar Voeding Leeft zich sterk voor maakt is dan ook het thema: voeding als remedie. De gezondheidszorg in Nederland is op dit moment vooral curatief en op medicatie georiënteerd. Regelmatig blijkt deze aanpak slechts symptoombestrijding (bijvoorbeeld bij Diabetes type 2) in plaats van de oorzaak van de aandoening aan te pakken. Dat voeding in de context van een bredere leefstijlaanpassing hier een remedie kan zijn krijgt ook in de westerse wereld steeds meer aanhangers. Dit vraagt om een cultuuromslag bij patiënten, consumenten en zorgverleners en vereist aanpassing van zorgverlening, nieuwe protocollen en voorbeeldprojecten. Het thema verdient het daarmee ook onderdeel te zijn van de opleiding van zorgverleners. In het licht van de noodzakelijke verlaging van de zorgkosten* kan voeding als remedie een grensverleggende verandering betekenen.

Voeding Leeft heeft als hoofddoel om de verspreiding van dit gedachtegoed en de inbedding van dit denken tot stand te brengen – financiële middelen zijn daarbij een voorwaarde voor continuïteit, maar zijn geen doel van de stichting.

Hoe werken wij?

Voeding Leeft is een praktische en resultaatgerichte organisatie. Voeding Leeft gelooft dat bewustwording bij enkelen het begin van vooruitgang voor velen kan zijn.

Voeding Leeft ontwikkelt leefstijlprogramma's met voeding als kern (zie bijlage**), die het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor gezondheid en welzijn stimuleren. De programma's zijn innovatief en maken gebruik van bestaande wetenschappelijke kennis.

Voeding Leeft gelooft dat voor wezenlijke veranderingen draagvlak en medewerking van individuen en organisaties nodig zijn. Voeding Leeft wil daarom inspireren, prikkelen en uitdagen. Ondogmatisch en met een "open mind". Vanuit de gedachte dat er niet één waarheid is. Voeding Leeft treedt terug en laat los zodra andere (zorg)partijen het overnemen.

Voeding Leeft is pragmatisch en houdt rekening met de soms weerbarstige, maatschappelijke omstandigheden. Dit heeft soms goede redenen, echter soms ook omdat gevestigde belangen van partijen als voeding- en genotmiddelenindustrie alsook de farmaceutische industrie, vooruitgang in de weg staan. Ook (onbedoeld) "perverse" prikkels in een complex zorgstelsel vormen zo regelmatig een obstakel.

Bestaande inzichten, wetenschap en beleid

Voeding Leeft bestrijdt breed gedragen visies en rapporten (zie bijlage ***) over voeding in relatie tot gezondheid(zorg) en de instanties die ze uitdragen niet. Voeding Leeft heeft de intentie de Voeding Leeft visie – voor zover die niet (volledig) aansluit op breed gedragen visies – zo te formuleren en uit te dragen dat ze niet strijdig maar aanvullend kan zijn. Voeding Leeft ontwikkelt zelfstandig geen nieuwe beleidsmatige rapporten en doet niet aan algemene publieksvoorlichting.

Onze partners

Voeding Leeft richt zich zowel op consumenten als patiënten en werkt waar mogelijk samen met maatschappelijke partijen en groeperingen die met initiatieven bijdragen aan de doelstellingen van Voeding Leeft. Voeding Leeft staat open voor samenwerking met partijen die de doelstellingen en (governance)uitgangspunten onderschrijven en die op een positieve en actieve manier bijdragen aan de missie van Voeding Leeft.

Onze relatie met geld

Voeding Leeft heeft geen winstoogmerk. Voeding Leeft wordt gefinancierd door tijdelijke projectfinancieringen van commerciële organisaties, zorgverzekeraars, zorgstellingen en overheid. De initiatieven en projecten zelf mogen ondernemend opgezet zijn, zelfs met winstoogmerk, maar het toezicht daarop dient boven iedere verdenking verheven te zijn. Het bestuur van Voeding Leeft is onafhankelijk, is ingericht volgens de governancecode en heeft geen financiële belangen bij de door Voeding Leeft ondernomen of ondersteunde initiatieven.

Bijlagen

*Noodzakelijke verlaging van de zorgkosten (uitklap 1 onder bijlagen)

De zorgkosten in Nederland stijgen snel en naderen inmiddels de € 100 miljard euro per jaar. Een groot deel van het Bruto Binnenlands product (BBP) wordt besteed aan gezondheidszorg en dit neemt in de komende jaren door de vergrijzing, nieuwe technologie en ongezonde voeding- en leefstijl alleen maar verder toe. In Nederland zijn er, ondanks dat we een van de beste zorgsystemen in de wereld hebben, ca. 5,3 miljoen mensen met een chronische aandoening c.q. welvaartsziekte. Dat moet én kan anders.

**Leefstijlprogramma's met voeding als kern (uitklap 2 onder bijlagen)

De rode draad in de programma's van Voeding Leeft is mensen op een inspirerende manier zelf te laten ervaren wat andere voeding en een andere leefstijl met hen doet. In de programma's vormt voeding altijd de kern, zo nodig aangevuld met beweging, stresshantering etc.

Als speerpunt kiest Voeding Leeft een aantal specifieke chronische aandoeningen en onderzoekt hoe voeding en leefstijl kunnen leiden tot een verbetering van de kwaliteit van leven, vermindering van benodigde medicatie en waar mogelijk ook "omkering" van de ziekte. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn onder meer:

1. Kennis bij consumenten, patiënten, behandelaars en wetenschappers over de effecten van voeding op de gezondheid en met name de rol van voeding als remedie is onvoldoende
2. Er moet een (statistisch) significant effect te meten zijn tussen wel/geen interventie; de interventies hoeven echter niet per se wetenschappelijk bewezen te zijn in termen van causaliteit
3. De respons op interventies tussen groepen en individuen kan verschillen; voor een subpopulatie kan een interventie effectief zijn zonder dat dit voor de hele populatie geldt.
4. Een integrale, holistische benadering van gezondheidsproblemen in plaats van de meer gangbare reductionistische benadering
5. De veilige ruimte om met voeding te experimenteren is relatief groot (in vergelijking met bijvoorbeeld medicijnen). Die ruimte wil Voeding Leeft zo goed mogelijk benutten
6. Voeding Leeft heeft als oogmerk deze programma's te ontwikkelen en om deze samen met gevestigde partijen op maatschappelijk ondernemende wijze uit te rollen.

Het succesverhaal van diabetes type 2

Voeding Leeft heeft in de praktijk laten zien dat door aanpassingen van voeding en leefstijl diabetes type 2 omkeerbaar is. Een ziekte die Nederland hard treft. Zo kennen wij momenteel één miljoen mensen met diabetes in ons land, waarvan 90% met type 2. Elk jaar komen er ongeveer 60.000 bij. De maatschappelijke kosten van diabetes bedragen nu al ca. 10 miljard euro per jaar. 'Verbijsterend als je weet dat een oplossing voorhanden is.', stelt Prof. Dr. Hanno Pijl, expert op het gebied van diabetes, lid van de Gezondheidsraad en de Deelnemersraad van Voeding Leeft.

***Breed gedragen visies en rapporten (uitklap 3 onder bijlagen)

Voeding Leeft sluit zoveel mogelijk aan bij breed gedragen visies en rapporten over voeding, zorgkosten, oorzaken en remedies. Een recent rapport van McKinsey over de toekomst van de gezondheidszorg is hiervan een voorbeeld:

1. De uitgaven aan zorg in Nederland stijgen snel. Belangrijke veroorzakers (naast andere) zijn chronische- en welvaartsziekten, grotendeels als gevolg van ongezonde leefstijlen.
2. Volgens dit rapport zal bij ongewijzigd beleid in 2040 ca. een kwart van ons BBP en

een kwart van onze werkende bevolking nodig zijn voor zorg. Gepleit wordt voor een radicale koerswijziging.

3. Er worden strategische lijnen voorgesteld waarvan de lijn over preventie het meest aansluit bij de doelstellingen van Voeding Leeft.

Gangbaar is om van voorlichting en educatie uit te gaan. Concrete stappen om het gebruik van suiker, vet, etc. tegen te gaan worden niet gehoord. Dat is op zich niet onlogisch, omdat klassieke instrumenten van de overheid als wettelijke regulering en fiscale maatregelen niet of vrijwel niet gebruikt kunnen worden in wat bij uitstek wordt gezien als het privé-domein van de burger: voeding en leefstijl. Door de overheid gestimuleerde interventies op het gebied van voeding en leefstijl zijn een onderbelicht thema, dat juist de belangrijkste sleutel zou kunnen vormen voor verandering. De Voeding Leeft-benadering houdt rekening met en speelt in op dat privé-domein door te appelleren aan eigen verantwoordelijkheid van consumenten en patiënten door middel van ervaringsgerichte programma's die de zelfregie en -sturing bij uitstek stimuleren.

Voeding Leeft bestrijdt breed gedragen visies en de instanties die ze uitdragen niet. Zo respecteert Voeding Leeft zonder hierin nu volledig te willen zijn, onder meer:

1. Wetenschappelijk onderzoek naar causale relaties tussen interventies aangaande voeding/leefstijl en gezondheid en/of ziekten
2. Reguliere medische interventies bij ziekten
3. De voedingsadviezen van de Gezondheidsraad en het Voedingscentrum

Voeding Leeft verkiest daarbij wel een internationaal georiënteerde wetenschappelijke benadering van voeding waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor instituties als bijvoorbeeld de WHO en de FDA die door het nemen van krachtige maatregelen tegen suiker en transvetten een belangrijke rol vervullen in het nuanceren van bestaande overtuigingen.